

A TANTÁRGY ADATLAPJA

Társadalmi problémák diagnózisa és megoldása

Egyetemi tanév 2025-2026

1. A képzési program adatai

1.1. Felsőoktatási intézmény	Babes-Bolyai Tudományegyetem Kolozsvár
1.2. Kar	Szociológia és Szociális Munka Kar
1.3. Intézet	Magyar Szociológia és Szociális Munka Intézet
1.4. Szakterület	Szociális munka
1.5. Képzési szint	Licensz
1.6. Tanulmányi program / Képesítés	SZOCIÁLIS MUNKA/SZOCIÁLIS MUNKÁS
1.7. Képzési forma	Alapképzés

2. A tantárgy adatai

2.1. A tantárgy neve		Társadalmi problémák diagnózisa és megoldása				A tantárgy kódja		ALM 2405			
2.2. Az előadásért felelős tanár neve			Dr. Péter László, egyetemi adunktus								
2.3. A szemináriumért felelős tanár neve			Dr. Péter László, egyetemi adunktus								
2.4. Tanulmányi év		I.	2.5. Félév		1.	2.6. Értékelés módja		V	2.7. Tantárgy típusa		DS

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszám)

3.1. Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor/projekt	1
3.4. Tantervben szereplő összóraszám	56	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	14
Az egyéni tanulmányi idő (ET) és az önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					20
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					24
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása					24
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					5
Vizsgák					5
Más tevékenységek:					5
3.7. Egyéni tanulmányi idő (ET) és önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő összóraszám					83
3.8. A félév összóraszám					125
3.9. Kreditszám					5

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1. Tantervi	
4.2. Kompetenciabeli	

5. Feltételek (ha vannak)

5.1. Az előadás lebonyolításának feltételei	vetítő, laptop, hangszórók, internetes hozzáférés
5.2. A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	-

6.1. Elsajátítandó jellemző kompetenciák¹

Szakmai/kulcs-kompetenciák	• Információs anyagok felkutatása, gyűjtése, dokumentálódás, az ismeretanyagok értékelése és rögzítése, elemzés • A különböző veszélyeztetett célcsoportok számára cselekvési tervek kidolgozása, alkalmazni és kiértékelni • Megfelelő módszerek és kritériumok használata az egyes folyamatok, programok, projektek minőségi értékelésére
Transzverzális kompetenciák	• Objektíven és érvekkel alátámasztva mérni fel a helyzetet, szükségleteket • mind elméleti, mind gyakorlati szempontból megközelíteni a problémás helyzeteket a hatékony megoldásuk érdekében • a szociális munkára jellemző értékek és elvek tiszteletben tartása mellett.

6.2. Tanulási eredmények

Ismeretek	C1. A hallgató / végzős meghatározza a szociális kockázatok csökkentésére szolgáló diagnosztikai és beavatkozási fogalmakat, elméleteket és módszereket. C2. A hallgató / végzős azonosítja a szociális ellátórendszer diagnózisára jellemző módszereket és technikákat. C3. A hallgató / végzős elmagyarázza a sérülékeny csoportok társadalmi problémáinak megjelenését és fennmaradását, specifikus eljárások segítségével. C7. A hallgató / végzős megfogalmazza, leírja és elemzi a szociális szolgáltatások felhasználóira gyakorolt társadalmi hatást. C9. A hallgató / végzős értékeli a közösség válaszmechanizmusait a kedvezményezettek problémáira.
Képességek	A2. A hallgató / végzős a szociális diagnózis specifikus módszereit alkalmazza a jogszabályok és szociokulturális normák szerint. A4. A hallgató / végzős minőségi szabványokat alkalmaz a szociális szolgáltatásokban. A6. A hallgató / végzős a szakmai etika értékeit és elveit alkalmazza a beavatkozási folyamat során. A8. A hallgató / végzős professzionálisan kommunikál a kollégákkal és a szolgáltatások igénybevevőivel.
Felelősség és önállóság	R1. A hallgató / végzős programokat és szociálpolitikákat dolgoz ki sérülékeny személyek és csoportok számára. R8. A hallgató / végzős elősegíti az emberi jogok és a társadalmi befogadás érvényesülését. R9. A hallgató / végzős változásokat ösztönöz az egyének, családok és közösségek közötti kapcsolatokban.

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	A társadalmi problémák alapvető fogalmainak elsajátítása, elméleti tudás megszerzése a szociális programok elemzéséhez. A társadalmi problémák történelmi és regionális (európai, kelet-európai) kontextusának a megismerése
--------------------------------------	--

¹ Választhat kompetenciák vagy tanulási eredmények között, illetve választhatja mindkettőt is. Amennyiben csak az egyik lehetőséget választja, a másik lehetőséget el kell távolítani a táblázatból, és a kiválasztott lehetőség a 6. számot kapja.

7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései

- A társadalmi problémák, jóléttel kapcsolatos fogalmak elsajátítása
- Képessé tenni a diákot egy társadalmi probléma kritikai elemzésére
- Hozzásegíteni a diákot a szociális munkás különböző szerepköreinek a megértéséhez, melyekkel befolyásolni tudja egy közösség jólétét

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás és 8.2 Szeminárium	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
Fogalmak, perspektívák, szemléletek, paradigmák és magyarázó modellek a társadalmi problémákra vonatkozóan. A társadalmi probléma meghatározásai. A társadalmi problémák típusai.	Előadás kivetítővel, példa-adás, problematizálás, megbeszélés, kiscsoportos feladatmegoldás	
A TP-k megoldási lehetőségei. Közpolitikák és szociális politikák.	Előadás kivetítővel, példa-adás, problematizálás, megbeszélés, kiscsoportos feladatmegoldás	
A globális gazdaság szerkezetváltozása. A Poszt-Fordizmus és a kísérő jelenségek. A globalizáció -lehetőség és- vagy probléma	Előadás kivetítővel, példa-adás, problematizálás, megbeszélés, kiscsoportos feladatmegoldás	
Egyenlőtlenség és szegénység. Fogalmak, perspektívák, szemléletek, paradigmák és magyarázó modellek. Az egyenlőtlenség és a szegénység típusai.	Előadás kivetítővel, példa-adás, problematizálás, megbeszélés, kiscsoportos feladatmegoldás	
Az egyenlőtlenség és szegénység mérése és indexek. Hazai és nemzetközi megnyilvánulások.	Előadás kivetítővel, példa-adás, problematizálás, megbeszélés, kiscsoportos feladatmegoldás	
A munkaerő-piac és szerkezetváltozása. I. Tendenciák és folyamatok: a munkaerő-piac fragmentálódása, az alkalmazás és a munka megváltozott formái, az új globális korporáció kapitalizmus és a neoliberális-gazdasági fordulat. II. Munkanélküliség, rugalmas foglalkoztatás, part-time, kiszervezés, szétszervezés, a munka gamefikációja AI, automatizáció és robotizáció: globális és lokális folyamatok (történet, kontextus).	Előadás kivetítővel, példa-adás, problematizálás, megbeszélés, kiscsoportos feladatmegoldás	
Kockázatos társadalmi csoportok. Klasszikus és új kisebbségek: típusok és problémák. Diszkrimináció és megkülönböztetés.	Előadás kivetítővel, példa-adás, problematizálás, megbeszélés, kiscsoportos feladatmegoldás	
Klíma-krízis. Értelmezések, problémák, szennyezés, következmények.	Előadás kivetítővel, példa-adás, problematizálás, megbeszélés, kiscsoportos feladatmegoldás	
A fizikai és társadalmi környezet átalakulása: pandemiák, diszfunkciók, összeomlás történeti kontextusban	Előadás kivetítővel, példa-adás, problematizálás, megbeszélés, kiscsoportos feladatmegoldás	
Demográfiai problémák. Okok és következmények.	Előadás kivetítővel, példa-adás, problematizálás, megbeszélés, kiscsoportos feladatmegoldás	

Migráció. Okok, folyamatok lokális és globális kontextusban.	Előadás kivetítővel, példa-adás, problematizálás, megbeszélés, kiscsoportos feladatmegoldás	
Egészség, élelmezés, étkezés és az élelmiszeripar – kockázati tényezők és problémák.	Előadás kivetítővel, példa-adás, problematizálás, megbeszélés, kiscsoportos feladatmegoldás	
Agresszió társadalmi szinten. Konfliktusok, háborúk, terrorizmus, gyűlölet és áldozat-hibáztatás. Az agresszió szerepsztíntű megnyilvánulásai. Szimbolikus, verbális és fizikai erőszak: iskolai erőszak, családi erőszak, femicídium, bullying.	Előadás kivetítővel, példa-adás, problematizálás, megbeszélés, kiscsoportos feladatmegoldás	
Ismétlés	interaktív megbeszélés	
Könyvészet Kötelező Peter Laszlo (2009) TP 5.0. Elmelet es empiria ot globalis tarsadalmi problema vizsgalataban. Kriterion Peter Laszlo. (2006) Vazlatok a szegenyse szociologiajához. Kolozsvari Egyetemi Kiado Henslin James (2000) Social Problems. Prentice Hall Ritzer George (2006) Handbook of Social Problems. SAGE Anthony Giddens (2008): Szociológia – A globalizáció pp. 43-72. Osiris Kiadó, Budapest Ajánlott Csoba Judit (szerk) 2009: Peremhelyzetű társadalmi csoportok társadalmi és munkaerőpiaci integrációja, Debrecen University Press Enache, S. G. (2015): The economic and social situation in Romania. European Economic and Social Committee. Bruxelles. Mihai Pascaru - Diagnoza problemelor sociale – suport de curs Catalin Zamfir 2019: Istoria Sociala a României, Ed. Academiei Române Szabó Béla (2007) Szociálpolitika, Ed. Presa Universitara Clujeana, Cluj Napoca CASPIIS – Raport asupra stării sărăciei 1995-2003 (<i>Rapport on the State of Poverty 1995-2003</i>), CASPIIS, 2004. (www.caspis.ro) Voicu, Mălina (2005) Ce fel de bunăstare își doresc românii? Despre legitimitatea politicilor sociale în România. Iași: Expert Projects Fakultatív: Popescu, L., Politicile sociale est-europene între paternalism de stat și responsabilitate individuală, Presa Universitară Clujeană, Cluj, 2004 Popescu, L. (2004), Protecția socială în Uniunea Europeană (Editia a doua revizuita), Presa Universitară Clujeană Esping-Andersen, G. (1999), <i>Social foundations of postindustrial economies</i>, Oxford: Oxford University Press, Preda, Marian. <i>Politica socială românească. Între sărăcie și globalizare (Romanian Social Policy. Between Poverty and Globalization)</i>. Iași: Polirom, 2002.		
8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
Fogalmak, meghatározások a fogalmak elsajátítása	Activity, csoportos feladatok, AI használata, promptok készítése	
Közpolitikai irányzatok és azok társadalmi modellje	Megbeszélés, egyéni feladatok bemutatása AI használata, promptok készítése	
A globális gazdaság jellege, negatív hatásai. Empirikus példák és ezek értelmezései.	Csoportos feladat AI használata, promptok készítése	Debate-vitaforum módosított változata
Egyenlőtlenség és szegénység Romániában. Empirikus példák és ezek értelmezései	Egyéni házfeladatok bemutatása AI használata, promptok készítése	Interjúkészítés

A településem egy TP komponens szemszögéből. Empirikus példák és ezek értelmezései	Megbeszélés, egyéni prezentációk	Az előzőleg kiválasztott komponensre és településre (vagy régióra) alkalmazva
Médiaelemzés – hogyan jelennek meg a TP vonatkozású témák a különböző médiaorgánumban		Az előzőleg kiválasztott média és komponens alapján
A romániai közpolitikai rendszer. Empirikus példák és ezek értelmezései	Megbeszélés, egyéni prezentációk AI használata, promptok készítése	Az előzőleg megválasztott közösségre alkalmazva
A munkanélküliséggel kapcsolatos TP-k. Automatizáció, robotizáció, AI, deep learning és a munka. A munka jövője. Empirikus példák és ezek értelmezései. A garantált minimális jövedelem. Megoldás vagy probléma?		
A kockázatos csoportokkal kapcsolatos szociálpolitikák. Empirikus példák és ezek értelmezései	Megbeszélés, egyéni prezentációk AI használata, promptok készítése	
A klímakrízis lehetséges megoldásai. Globális és lokális közpolitikák.		
Dilemmák a TP megoldásaiban. Lehetőségek és korlátok.	vita	Debate-vita fórum módosított változata
Konkrét közpolitikai megoldási javaslatok az egészség és a fizikai mozgás témakörében. Az IMPAQT projekt.	Beszélgetés, megbeszélés, problematizálás	

Könyvészet:

Kötelező

Peter Laszlo (2009) TP 5.0. Elmelet és empiria öt globális társadalmi probléma vizsgálatában. Kriterion

Peter Laszlo. (2006) Vázlatok a szegénység szociológiájához. Kolozsvári Egyetemi Kiadó

Henslin James (2000) Social Problems. Prentice Hall

Ritzer George (2006) Handbook of Social Problems. SAGE

Anthony Giddens (2008): Szociológia – A globalizáció pp. 43-72. Osiris Kiadó, Budapest

Ajánlott

Csoba Judit (szerk) 2009: Peremhelyzetű társadalmi csoportok társadalmi és munkaerőpiaci integrációja, Debrecen University Press

Enache, S. G. (2015): The economic and social situation in Romania. European Economic and Social Committee. Bruxelles.

Mihai Pascaru - Diagnoza problemelor sociale – suport de curs

Catalin Zamfir 2019: Istoria Sociala a României, Ed. Academiei Române

Szabó Béla (2007) Szociálpolitika, Ed. Presa Universitară Clujeana, Cluj Napoca

CASPIS – Raport asupra stării sărăciei 1995-2003 (Rapport on the State of Poverty

1995-2003), CASPIS, 2004. (www.caspis.ro)

Voicu, Mălina (2005) Ce fel de bunăstare își doresc românii? Despre legitimitatea politicilor sociale în România. Iași: Expert Projects

Fakultatív:

Popescu, L., Politicile sociale est-europene între paternalism de stat și responsabilitate individuală, Presa Universitară Clujeană, Cluj, 2004

Popescu, L. (2004), Protecția socială în Uniunea Europeană (Editia a doua revizuita), Presa Universitară Clujeană

Esping-Andersen, G. (1999), *Social foundations of postindustrial economies*, Oxford: Oxford University Press,

Preda, Marian. *Politica socială românească. Între sărăcie și globalizare (Romanian*

Social Policy. Between Poverty and Globalization). Iași: Polirom, 2002.

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

- A hallgatók felkészülnek a társadalmi problémák szociális munka területén megjelenő szakmai szükségletek kapcsolati sajátosságainak megértésére,
- Megértik a szakma jelentőségét a mai társadalomban.

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	A pontozás 0-40-es skálán történik	Írásbeli vizsga	60%
10.5 Szeminárium / Labor	Jelenlét	Névsor követése	10%
	A szemináriumokra készített munkák és feladatok	A feladatok, munkák és tevékenységek helyben értékelése, megbeszélése	30%
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
A végső jegy kiszámolásánál a szemináriumi tevékenységre kapott pontszám csak akkor adódik össze az írásbeli vizsga pontszámával, ha ez utóbbi legalább 20 pont.			

11. SDG ikonok (Fenntartható fejlődési célok/ Sustainable Development Goals)²

 A fenntartható fejlődés általános ikonja								
								
								

Előadás felelőse:

Szeminárium felelőse:

Kitöltés időpontja:
2025 szeptember 15

dr. Péter László

dr. Péter László

² Csak azokat az ikonokat tartsa meg, amelyek az [SDG-ikonoknak az egyetemi folyamatban](#) történő alkalmazására vonatkozó eljárás szerint illeszkednek az adott tantárgyhoz, és törölje a többit, beleértve a fenntartható fejlődés általános ikonját is – amennyiben nem alkalmazható. Ha egyik ikon sem illik a tantárgyra, törölje az összeset, és írja rá, hogy „Nem alkalmazható”.

UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI
BABEȘ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITY

TRADITIO ET EXCELLENTIA

Az intézeti jóváhagyás dátuma:
2025 szeptember 20

sociologie & asistență socială
szociológia & szociális munka
sociology & social work

Intézetigazgató:

dr. László Éva